

z dnia 28 października 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Nowe Miasteczko na lata 2021-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2020r. poz. 713) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (j.t. Dz. U. z 2020r. poz. 218) uchwała się, co następuje:

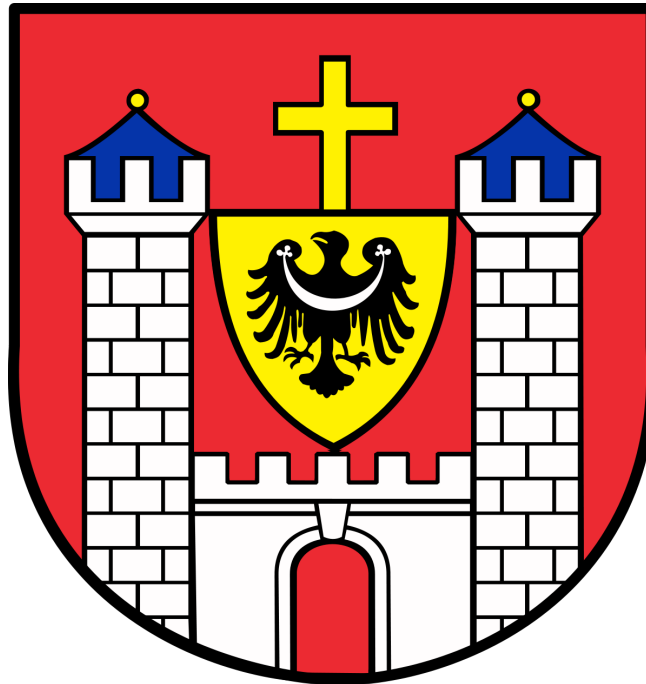
§ 1. Przyjmuje się "Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowe Miasteczko na lata 2021-2026", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Nowe Miasteczko.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego i Biuletynie Informacji Publicznej.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku
Antoni Komarnicki

Załącznik
do Uchwały Nr.....
Rady Miejskiej
w Nowym Miasteczku
z dnia

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2021-2026**

Nowe Miasteczko 2020

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.....	5
3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie.....	10
4. Adresaci Programu.....	22
5. Podmioty świadczące pomoc w zakresie przemocy w rodzinie dla osób z terenu Gminy Nowe Miasteczko.....	22
6. Cele programu i ich realizacja.....	22
7. Przewidywane efekty.....	25
8. Finansowanie Programu.....	25
9. Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026.....	25
10. Podsumowanie.....	27

1. Wprowadzenie

Podstawową grupę społeczną pełniącą niezwykle istotne funkcje stanowi rodzina.

To rodzina wywiera kluczowy wpływ na zachowanie się jednostek zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz rodziny. Rodzina jest miejscem, gdzie dziecko dokonuje pierwszych prób w kontaktach społecznych, doświadcza ograniczeń i wzmocnień w rozwoju oraz nabiera zaufania do otaczającego go świata. Rodzina powinna zaspokajać potrzebę bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku, uznania i przekazuje obowiązujące w społeczeństwie wartości, normy i wzorce zachowań. Jednak coraz częściej słyszymy, że rodziny nie wywiązują się ze swoich zadań, że zamiast poczucia bezpieczeństwa jest strach i niepewność, zamiast miłości - ból i cierpienie, zamiast szacunku i uznania - ośmieszanie i upokarzanie. Dom rodzinny powinien być miejscem, w którym jesteśmy kochani, chronieni nabieramy sił do pracy lub nauki. Dla wielu osób dorosłych i dzieci dom nie stanowi azylu lecz jest niebezpiecznym miejscem, gdzie regularnie doświadcza się cierpienia fizycznego i psychicznego. Krzywdzenie dziecka odciska piętno na wszystkich sferach rozwojowych. Ma konsekwencje dla zdrowia fizycznego, rozwoju umysłowego oraz stanu psychicznego. Rodzina, w której podstawowe więzi oraz kryteria funkcjonowania zostały zaburzone kształtują młodego człowieka na osobę pozbawianą elementarnych umiejętności funkcjonowania na poziomie emocjonalnym i społecznym.

Przemoc w rodzinie stanowi zjawisko powszechnie występujące w naszym społeczeństwie. Niestety wciąż jeszcze pozostaje w ukryciu „czterech ścian domów”. Przemoc dotyka rodziny o różnym statusie społecznym i ekonomicznym a nie jak dotychczas sądzono występuje wyłącznie w środowiskach marginesu społecznego. Coraz częściej to osoby dobrze wykształcone, majątne zajmujące prestiżowe stanowiska, lubiane i szanowane przez innych z premedytacją zadają ból i cierpienia swoim najbliższym. Gradacja zjawiska przemocy w rodzinie i jego destrukcyjny wpływ na jednostkę stanowi niebagatelny problem społeczny, zatem jednym z głównych zadań polityki społecznej jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez realizowanie, na różnych szczeblach życia publicznego w naszym kraju, programów profilaktycznych. System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020r. poz. 218), która m.in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy w rodzinie oraz z jej sprawcą.

Ustawodawca w art. 6 ust. 2 oraz art. 9 wyżej cytowanej ustawy wyznaczył gminom zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Stosownie do jej zapisów zadaniem gminy jest:

- a) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- b) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- c) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- d) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.

Diagnostując przemoc w rodzinie można przyjąć perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat sprawcy. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Perspektywa społeczna to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy, prospołeczność obywateli, postawy i czynniki mogące sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać.

Przemoc domowa to zjawisko wielopłaszczyznowe. Na przemoc w rodzinie można spojrzeć z perspektywy prawnej, wówczas akt przemocy stanowi przestępstwo skodyfikowane w Kodeksie Karnym, przepisach karnych i zagrożonym określoną karą. Zjawisko przemocy domowej można postrzegać również przez pryzmat moralności, kiedy to dokonywanie przemocy jest krzywdzeniem słabszego a sprawca powinien podlegać sankcjom własnego sumienia i potępieniu ze strony innych. Natomiast spojrzenie psychologiczne to takie, kiedy przemoc stanowi sytuację cierpienia i bezradności, która odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne oraz złożone procesy interakcji między sprawcą a osobą doświadczającą przemocy. Przedmiotowe zjawisko może być opisywane w różny sposób w zależności od przyjęcia którejś z wyżej opisanych perspektyw. Może wywoływać emocje począwszy od skrajnego współczucia po niepojęty gniew i sprzeciw.

Przemoc w rodzinie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Doświadczenia kliniczne wskazują, że najbardziej dramatyczne konsekwencje dla rozwoju dziecka wynikają z nadużyć ze strony najbliższych opiekunów. Wyobrażenia dziecka krzywdzonego o otaczającym go świecie nacechowane są brakiem zaufania do innych, poczuciem bezradności i złości, nieumiejętnością rozwiązywania problemów, które wynikają z niskiego poczucia własnej wartości, tendencją do izolacji emocjonalnej i społecznej. Wiele dzieci krzywdzonych sądzi, że są jedynymi dziećmi, które spotyka taki los. Zamykają się w sobie, izolują, głęboko skrywają emocje, aby

inni nie mogli odkryć ogromnej siły wyzwalającej w ich najbliższych przemoc. Dzieci, które doznały deprivacji potrzeby bezpieczeństwa w relacji z najbliższymi opiekunami przenoszą te doświadczenia na kontakty z innymi ludźmi. Kontakty te nacechowane są lękiem, niepewnością, wrogością i obojętnością. Innym sposobem ochrony jest zachowanie agresywne. Dziecko, które boi się, że inni będą je krzywdzić woli utrzymywać dystans z otoczeniem. Ten dystans okazują przede wszystkim poprzez wrogość i niedostępność. Dziecko wychowywane w rodzinie, w której przemoc i nadużycia są stałym elementem kontaktów interpersonalnych wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie sprawcy i ofiary. Niejednokrotnie własną osobę postrzega w zależności od sytuacji jako agresora lub ofiarę. W roli agresora ma poczucie władzy, mocy i dominacji. Rola ofiary daje poczucie bezradności, przerażenia, zagubienia i złości.

Zjawisko przemocy w rodzinie determinować może wiele różnych czynników.

Prawdopodobieństwo jej wystąpienia intensyfikują następujące czynniki:

- a) status ekonomiczny, niski poziom zarobków, zagrożenie utratą zatrudnienia,
- b) alkoholizm, nadmierne spożywanie alkoholu, które ogranicza możliwość kontroli własnego postępowania i podnosi prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem, powoduje zaburzenia percepcji i realnej oceny rzeczywistości,
- c) dziedziczenie wzorca przemocy, bycie świadkiem lub ofiarą przemocy w dzieciństwie zwiększa prawdopodobieństwo stosowania przemocy w dorosłości,
- d) osobowość sprawcy, chęć dominacji, wrodzona lub nabyta skłonność do agresji, brak empatii, niska wrażliwość, nieufność, zazdrość, niskie poczucie własnej wartości, obawa przed odrzuceniem i utratą własnej rodziny,
- e) osobowość osoby doświadczającej przemocy, tzw. dezadaptacyjność, co oznacza brak umiejętności jednostki do przystosowania się do zmieniających się warunków środowiskowych i utrzymania optymalnego poziomu funkcjonowania psychospołecznego. Osobowość dezadaptacyjną charakteryzują następujące cechy, tj. przekonanie osoby, że funkcjonuje poza społecznością, lęk przed niepowodzeniami, brak wiary we własne możliwości, przekonanie, że nie ma na nic wpływu, że wszystko jest uzależnione od warunków zewnętrznych, pesymistyczna wizja przyszłości, poczucie osamotnienia, zubożenie, rezygnacja, nieśmiałość w kontaktach z innymi, sztuczność, nieszczerść,
- f) normy społeczne i kulturowe - w wielu środowiskach nadal istnieje przeświadczenie o prawie rodziców do dominacji rodziców nad dziećmi, a mężczyzn nad kobietami, wciąż utrwalany jest model przebojowego i silnego mężczyzny, który jest zdobywcą a kobieta powinna być mu

podległa. Wciąż istnieje przekonanie o skuteczności dyscyplinowania dzieci za pomocą kar cielesnych oraz stereotypowe przekonanie o tym, że „własne brudy należy prać we własnym domu”, „w sprawy rodziny nie należy się wtrącać”, „nie mówi się nikomu, co dzieje się w domu”.

Zjawisko przemocy w rodzinie charakteryzuje:

- a) intencjonalność - działanie sprawcy jest zamierzone i ma na celu kontrolowanie, podporządkowanie sobie ofiary;
- b) dysproporcja sił - sprawca ma przewagę (fizyczną, emocjonalną, intelektualną, ekonomiczną, społeczną) nad ofiarą;
- c) naruszanie praw i dóbr osobistych - sprawca wykorzystując przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary np. prawo do godności lub nietykalności cielesnej;
- d) szkody i cierpienie ofiar - działanie sprawcy przynosi ofierze szkody fizyczne, psychiczne, materialne.

Przemoc najczęściej kojarzona jest z biciem, popychaniem, kopaniem, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem broni lub gwałtem. Przemoc to także poniżanie człowieka, oczernianie go przed innymi, wyzwiska, obelgi, ranienie poczucia własnej wartości, ograniczanie swobody w sposób przekraczający normy moralne i obyczajowe.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się poprzez:

- a) **Przemoc fizyczna** która jest intencjonalnym zachowaniem niosącym ryzyko uszkodzenia ciała. Przejawami przemocy fizycznej są uderzanie, szarpanie, kopanie, policzkowanie, duszenie, wykręcanie rąk, popychanie, rzucanie przedmiotami, przypalanie papierosem, plucie, napaść z użyciem broni, krępowanie lub uwięzienie, świadome stwarzanie niebezpiecznych sytuacji stanowiących zagrożenie fizyczne. Katalog form tego rodzaju przemocy nie ogranicza się do wymienionych powyżej, gdyż w praktyce spotyka się ich znacznie więcej.
- b) **Przemoc psychiczna** charakteryzuje się przymusem i groźbą, zastraszaniem, emocjonalnym wykorzystywaniem, za które uważa się oskarżanie, upokarzanie, wmawianie choroby psychicznej, poniżanie, obwinianie i manipulowanie poczuciem winy, izolowanie przez kontrolowanie lub zakaz kontaktu z innymi, zabranianie korzystania z telefonu, samochodu, zakaz opuszczania domu, itd.
- c) **Przemoc ekonomiczna** polega na tym, że jedna z osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym staje się zależna finansowo od partnera, przejawia się to poprzez

ograniczanie dostępu do pieniędzy lub informacji o stanie finansowym rodziny, zmuszanie do proszenia o środki finansowe na zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych, wykradanie pieniędzy z budżetu domowego, niedopuszczanie współpartnera do pracy zarobkowej.

- d) **Przemoc seksualna** polega na wymuszaniu nieakceptowanych przez ofiarę zachowań, w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej a także na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu.
- e) **Zaniedbanie i zaniechanie** ciągłe niezaspokajanie potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc domowa najczęściej jest procesem długotrwałym, sięgającym nawet kilkunastoletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy zwykle składa się z trzech następujących po sobie faz, zróżnicowanych pod względem intensywności i czasu trwania.

Wyróżnia się następujące fazy przemocy domowej:

- a) faza narastającego napięcia – jest to początek cyklu charakteryzujący się wzrostem napięcia i natężenia sytuacji konfliktowej,
- b) faza ostrej przemocy – charakteryzuje się wybuchem gniewu i wyładowaniem agresji, agresja w tej fazie może zagrażać zdrowiu i życiu ofiary, moment zakończenia aktu przemocy zależy wyłącznie od sprawcy i nie ma żadnego związku z zachowaniem ofiary,
- c) faza „miodowego miesiąca” – to okres skruchy i okazywania żalu ze strony sprawcy, w tej fazie sprawca często obiecuje, że już nigdy więcej nie skrzywdzi ofiary lub udaje, że przemoc nigdy nie miała miejsca a brak specjalistycznej pomocy w tym okresie prowadzi do ponownego rozwoju fazy narastania napięcia.

Przemoc domowa jest wskazywana jako zjawisko o dużym stopniu szkodliwości zwłaszcza dla jej ofiar. Oprócz szkód fizycznych w postaci obrażeń ciała, powoduje również szkody psychiczne, które pojawiają się z czasem i wymagają długotrwałego i profesjonalnego leczenia.

Należą do nich:

- a) zaburzenia depresyjne tj. obniżony nastrój, niska samoocena, negatywne myślenie o sobie, brak chęci do działania,
- b) zaburzenia lękowe – odczuwanie lęku przed podjęciem działania, odrzuceniem, krytyką,

- c) wiktymizacja – przyjęcie tożsamości ofiary, czyli skutek doznawania przemocy, podejmowania nieskutecznych prób obrony siebie oraz nieumiejętnych prób pomocy z zewnątrz nabiera przekonania, że na takie zachowanie zasługuje,
- d) uzależnienia – alkoholizm, narkomania, lekomania, hazard są dla ofiary ucieczką od bólu fizycznego i psychicznego,
- e) zespół zaburzeń stresu pourazowego – objawia się powtórным doświadczaniem traumatycznego przeżycia poprzez wspomnienia lub powracające koszmary senne,
- f) nadpobudliwość, problemy ze snem, z zapamiętywaniem, trudności z koncentracją uwagi, drażliwość, złość, nadmierna czujność, omdlenia, unikanie rozmów na temat wydarzenia oraz miejsc i osób związanych z przykrym doświadczeniem.

Podstawowymi oddziaływaniami terapeutycznymi w pracy z ofiarami przemocy domowej powinna być praca nad:

- a) zwiększaniem poczucia bezpieczeństwa,
- b) przywracanie zaufania do ludzi,
- c) nabywanie umiejętności rozpoznawania oraz wyrażania uczuć i emocji,
- d) zwiększanie poczucia własnej wartości.

3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie

Gmina Nowe Miasteczko znajduje się na terenie województwa lubuskiego. Należy do powiatu nowosolskiego, będąc jedną z ośmiu gmin wchodzących w jego skład. Powierzchnia gminy Nowe Miasteczko wynosi 10,02% powierzchni powiatu. Centralne położenie miasta Nowe Miasteczko sprawia, że mieszkańcy wiosek w dużym stopniu korzystają z oferty jaką udostępnia im miasto, głównie w zakresie konsumpcji, opieki zdrowotnej, rozrywki, rekreacji, kultury a także edukacji. Miasto Nowe Miasteczko jest również siedzibą władz gminy .

Gminę Nowe Miasteczko według danych ewidencji ludności na dzień 31 grudnia 2019r. zamieszkiwało 5373 osób zameldowanych na stałe i czasowo. Gmina Nowe Miasteczko swoim zasięgiem administracyjnym obejmuje miasto i 10 wsi zgrupowanych w następujących sołectwach:

1. Borów Polski
2. Borów Wielki
3. Gołaszyn
4. Konin
5. Miłaków
6. Popęszyce
7. Rejów
8. Szyba
9. Żuków
10. Nieciecz

Na terenie Gminy Nowe Miasteczko instytucją odpowiedzialną za pomoc jednostkom i rodzinom w przezwyciężaniu kryzysowych sytuacji życiowych, niemającym możliwości ich samodzielnego pokonania jest Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Nowym Miasteczku.

Pomocy społecznej udziela się przy łącznym spełnieniu dwóch przesłanek: wystąpienia trudnej sytuacji życiowej i niemożliwości jej samodzielnego przezwyciężenia, biorąc w szczególności pod uwagę przesłanki wynikające z art. 7 ustawy o pomocy społecznej:

1. ubóstwa
2. sieroctwa,
3. bezdomności,
4. bezrobocia,
5. niepełnosprawności
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby,
7. przemocy w rodzinie,
8. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
9. bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego,
10. trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
11. alkoholizmu, narkomanii,
12. zdarzenia losowego, i sytuacji kryzysowej,
13. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Rodziny mogą otrzymywać pomoc finansową i niefinansową .

- Świadczenia pieniężne, to: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy,
- Świadczenia niepieniężne, to: **praca socjalna**, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, pomoc rzeczowa, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania i w ośrodkach wsparcia, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

Wobec trudnej i skomplikowanej problematyki w rodzinach dotkniętych przemocą stosuje się zintegrowaną metodykę pracy socjalnej prowadzoną w celu wywołania i wzmocnienia zmiany. Proces prowadzonej pracy socjalnej zorientowany jest na rozwiązywaniu problemów, z którymi borykają się osoby doświadczające przemocy.

Z uwagi na wielowymiarowość problematyki występującej w rodzinie dotkniętej przemocą, różnorodne współwystępujące dysfunkcje (uzależnienie od alkoholu, zaburzenia osobowości, rozpad rodziny), wskazane jest, aby w trakcie diagnozowania problemu zwrócić uwagę na te kwestie, które mają istotny wpływ na życie rodziny, charakter relacji w niej występujący, możliwości nawiązania komunikacji z poszczególnymi członkami rodziny i stosowania właściwych form pracy socjalnej oraz zastosowania adekwatnych do sytuacji usług, tj. profesjonalne poradnictwo, towarzyszenie w docelowym rozwiązywaniu problemu przemocy w rodzinie, korygowanie i psychoedukacja adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Osoby wymagające specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, społeczno-prawnego i rodzinnego mogą skorzystać z bezpłatnych porad oferowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli i porad psychologicznych w działającym Punkcie Konsultacyjnym przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Miasteczku.

Na mocy ustawy z dnia 5 sierpnia 2015r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim, edukacji prawnej (tj Dz.U. z 2019,poz.294 ze zm.) od 2016r. na terenie całej Polski zaczął działać system darmowej pomocy prawnej. W Nowym Miasteczku działa punkt w Gminnym Ośrodku Kultury, w którym profesjonaliści świadczą nieodpłatną pomoc w zakresie edukacji prawnej i porad prawnych. Zakres jaki obejmuje bezpłatna pomoc prawna to: poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach, wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, pomocy w sporządzeniu wymagającego wiedzy prawniczej projektu pisma w zakresie niezbędnym do udzielania pomocy, z wyłączeniem pism procesowych w postępowaniach przygotowawczych lub sądowych pism w postępowaniu sądowo-administracyjnym, sporządzeniu projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku zatrudniony jest także asystent rodziny, którego praca koncentruje się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnych

sytuacji życiowych rodzin, w których wychowują się małoletnie dzieci. Asystentura ma za zadanie podejmowanie kompleksowych działań polegających przede wszystkim na poprawie funkcjonowania rodziny, poprawianiu relacji pomiędzy jej członkami oraz nabywaniu umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów, bez użycia agresji i przemocy.

Tabela 1 – Formy pomocy udzielonej przez OPS ofiarom przemocy domowej

Liczba osób, którym udzielono pomocy w Gminie Nowe Miasteczko w związku z przemocą w rodzinie			
	2017	2018	2019
Interwencje kryzysowe	0	0	0
Praca socjalna	70	61	52
Poradnictwo specjalistyczne	0	0	0
Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”	33	28	24

Z powyższej tabeli wnioskować można, że na terenie Gminy zjawisko przemocy w rodzinie maleje dzięki podejmowanym w jej ramach działaniom, jest mniej sytuacji, gdy dochodzi do ponownego krzywdzenia członków rodziny. Trzeba jednak pamiętać, że wciąż istnieje grupa osób doznających przemocy, która z różnych względów nie zgłasza się nigdzie o pomoc i nie widnieje w statystykach. Spadek liczby kart można też wiązać z rozwojem i skutecznością szeroko zakrojonych działań profilaktycznych.

W ramach profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku kierował dzieci i młodzież m.in. z rodzin, w których diagnozowano problem przemocy domowej do uczestnictwa w koloniach profilaktycznych organizowanych w ramach Gminnego Programy Przeciwdziałania Alkoholizmowi, oraz w zajęciach w świetlicy opiekuńczej działającej przy OPS. Należy bowiem zwrócić szczególną uwagę na dzieci z rodzin zagrożonych przemocą, gdyż wychowywane w środowisku pełnym napięć, konfliktów i agresji, albo odtwarzają te zachowania, albo przyjmują rolę ofiary i stają się podatne na urazy w przyszłości. Przemoc raz zastosowana powtarza się, a udział w wycieczkach w formie kolonii profilaktycznych ma na celu wypracowanie umiejętności radzenia sobie lepiej, w nawiązywaniu relacji interpersonalnych, bezkonfliktowym rozwiązywaniu problemów, lepszym rozumieniu siebie, umiejętności współdziałania z innymi i wiary we własną siłę sprawczą. Współpraca ze specjalistami tj.

psychologami i pedagogami w trakcie trwania wypoczynku, ma także pomóc dzieciom i młodzieży w radzeniu sobie ze szkodami, jakie wynikają z uzależnienia rodziców i doświadczania lub obserwowania przemocy w domu rodzinnym. Ponadto w świetlicach wiejskich na terenie Gminy Nowe Miasteczko realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej zajęcia w okresie ferii zimowych oraz wakacji, które polegają na uczestnictwie w określonych sytuacjach społecznych, podczas których dzieci z rodzin borykających się z problemem przemocy mają możliwość nabywania umiejętności właściwych zachowań. Te zachowania powodują odreagowanie napięć emocjonalnych i ułatwiają przyswajanie umiejętności społecznie akceptowanych. Podczas takich zajęć dzieci uczą się stawiać granice, odmawiać, przełamywać własną nieśmiałość. Uczą się, jak radzić sobie w sytuacjach dla nich stresowych, jak wyrażać emocje i uczucia, samodzielnie podejmować decyzje i brać za nie odpowiedzialność. Jak rozpoznać własne zainteresowania oraz poznają możliwości i sposoby ich realizacji. Jednym z kolejnych działań profilaktyki przemocy w rodzinie było rozpowszechnianie przez pracowników socjalnych OPS materiałów informacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie w formie ulotek i plakatów umieszczanych w gablotach informacyjnych w budynku Urzędu Gminy a także tablicach informacyjnych w siedzibie OPS w oraz w siedzibach szkół gminnych, i placówkach służby zdrowia.

W celu zapobiegania dysfunkcyjności rodzin w szkołach na terenie Gminy Nowe Miasteczko wdrażane są programy edukacyjne, które adresowane są do dzieci szkół podstawowych i młodzieży szkoły średniej. Do szkół zakupiono wiele materiałów o charakterze profilaktycznym tj. filmy edukacyjne, książki i czasopisma i broszury dotyczące przemocy.

Z dziećmi z klas młodszych przeprowadzone są zajęcia warsztatowe pt. „Radzenie sobie w sytuacjach przemocy”. Szkoły brały udział w kampaniach profilaktycznych w ramach kampanii dystrybuowano ulotki, plakaty i gadżety reklamowe. W szkołach odbywały się zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu przemocy i umiejętnego radzenia sobie z napięciem emocjonalnym. Dzieci uczestniczyły w spektaklach profilaktycznych oraz zajęciach plastycznych związanych z tematyką przemocy i uzależnień. Gmina była realizatorem Ogólnopolskich kampanii pt. „Postaw na rodzinę” i „Reaguj na przemoc”. Nauczyciele ze szkół gminnych w ramach przeciwdziałania agresji i przemocy psychicznej diagnozowanej w dużym nasileniu wśród dzieci i młodzieży pełnią dyżury nauczycielskie na korytarzach szkolnych, organizują opiekę świetlicową, prowadzą na bieżąco rozmowy dyscyplinujące z uczniami wykazującymi niepożądane zachowania, prowadzą rozmowy z rodzicami uczniów sprawiających problemy.

W każdej ze szkół na terenie gminy Nowe Miasteczko pracuje pedagog, którego zadaniem jest m.in. diagnozowanie zjawiska przemocy wśród dzieci i młodzieży. W szkołach prowadzone są spotkania indywidualne z uczniami wykazującymi zachowania agresywne oraz uczniami będącymi ofiarami takich zachowań. Prowadzone są zajęcia grupowe z elementami socjoterapii dla uczniów wykazujących niepożądane zachowania oraz psychoedukacja podczas zajęć wychowawczych z zespołami klasowymi, dotycząca utrzymywania prawidłowych relacji interpersonalnych, radzenia sobie z trudnymi emocjami i agresji. Oświata jest jednym z podmiotów uprawnionych do wszczęcia procedury „Niebieska Karta” w sytuacji, kiedy zachodzi podejrzenie o stosowaniu przemocy domowej wobec dziecka.

Procedura Niebieska Karta

"Niebieska Karta" jest formularzem opisującym sytuacje, w których dochodzi do przemocy w rodzinie, która została uregulowana w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku, w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 Nr 209,poz1245) a także działania podejmowane na rzecz osoby poszkodowanej. Wszczęcie procedury "Niebieskiej Karty" następuje w przypadku powzięcia, w toku prowadzenia czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie. Służy dokumentowaniu faktów związanych z przemocą w danej rodzinie, ocenie zagrożenia dalszą przemocą, oraz jako dowód w sprawach sądowych.

Niebieska Karta może być wypełniona przez:

- a) funkcjonariusza policji,
- b) pracownika socjalnego,
- c) lekarza, pielęgniarkę, położną, ratownika medycznego,
- d) pedagoga szkolnego lub wychowawcę,
- e) członka gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Po wypełnieniu "Niebieska Karta" jest przekazywana do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Przewodniczący powołuje grupę roboczą w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie. Wszczynając procedurę "Niebieskiej Karty" podejmuje się działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa każdej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie. Każda osoba poszkodowana ma prawo do pomocy, w tym spisania "Niebieskiej

Karty" w sytuacji gdy jest dotknięta przemocą. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą nie wymaga jej zgody.

Zespół Interdyscyplinarny

Mając na uwadze dobro rodzin z terenu gminy Nowe Miasteczko a nade wszystko, wspieranie rodzin w wychowywaniu dzieci w środowisku bez przemocy zarządzeniem nr 0050/23/2011 Burmistrza Nowego Miasteczka z dnia 1 września 2011 r. powołany został Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Nowe Miasteczko wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

- a) Ośrodka Pomocy Społecznej ,
- b) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- c) Sądu Rejonowego w Nowej Soli,
- d) Komendy Powiatowej Policji w Nowej Soli,
- e) Oświaty,

Zgodnie ze znowelizowaną Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny realizuje ustawowe zadania w szczególności przez:

- a) diagnozowanie problemu przemocy,
- b) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, które mają na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- c) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowiskach lokalnych,
- e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest również organizowanie pomocy w indywidualnych przypadkach, które przejąć mogą tzw. grupy robocze, działające na poziomie operacyjnym i zajmują się organizowaniem pomocy dla konkretnej rodziny. Skład grupy roboczej określony zostaje w zależności od danego przypadku.

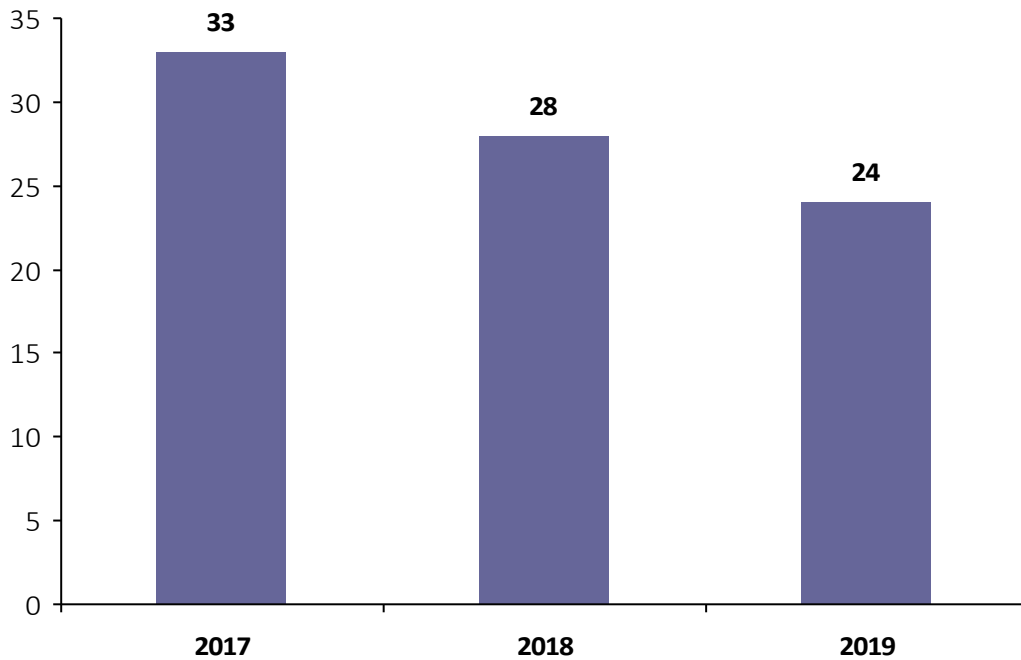
Ustawowymi zadaniami grup roboczych są:

- a) opracowywanie i realizowanie planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- b) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- c) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,

Na podstawie zestawienia statystycznego prac Zespołu Interdyscyplinarnego d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Nowe Miasteczko, wynika że w okresie od 2017 r. do 2019 r. wszczęto 85 procedur „Niebieska Karta”

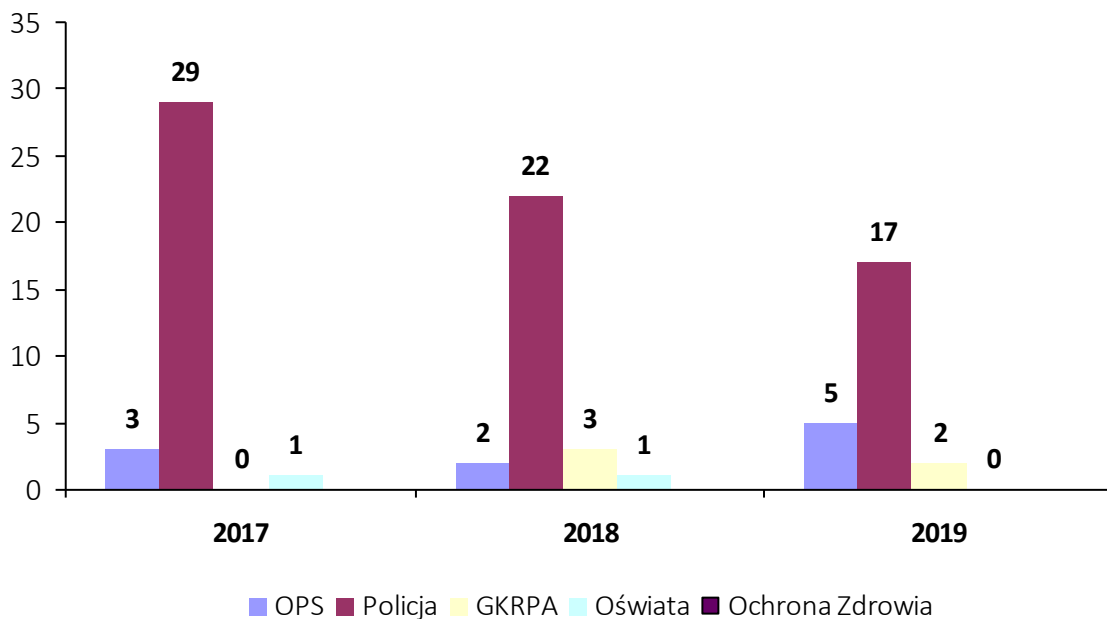
Poniższe wykresy i tabele najlepiej odzwierciedlają skalę ujawniania zjawiska przemocy w rodzinie i uruchamiania dalszych działań.

Wykres 1 - Liczba wszczętych procedur "Niebieska Karta" w okresie 2017-2019

W tym:

Wykres 2 - Liczba wszczętych procedur przez instytucje w latach 2017-2019

Z analizy wszczętych procedur wynika, że w okresie od 2017r. do 2019r. największą ilość interwencji zakończonych wszczęciem procedury „Niebieskiej Karty” podjęła Komenda Powiatowa Policji w Nowej Soli oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku, a osobami stosującymi przemoc w rodzinie są głównie mężczyźni. W większości przypadków sprawcy w chwili popełnienia przestępstwa znajdowali się pod wpływem alkoholu, co wskazuje, że alkohol jest jedną z głównych przyczyn diagnozowania przemocy.

Tabela 2 - Liczba ofiar przemocy w rodzinie w okresie od 2017r. do 2019r.

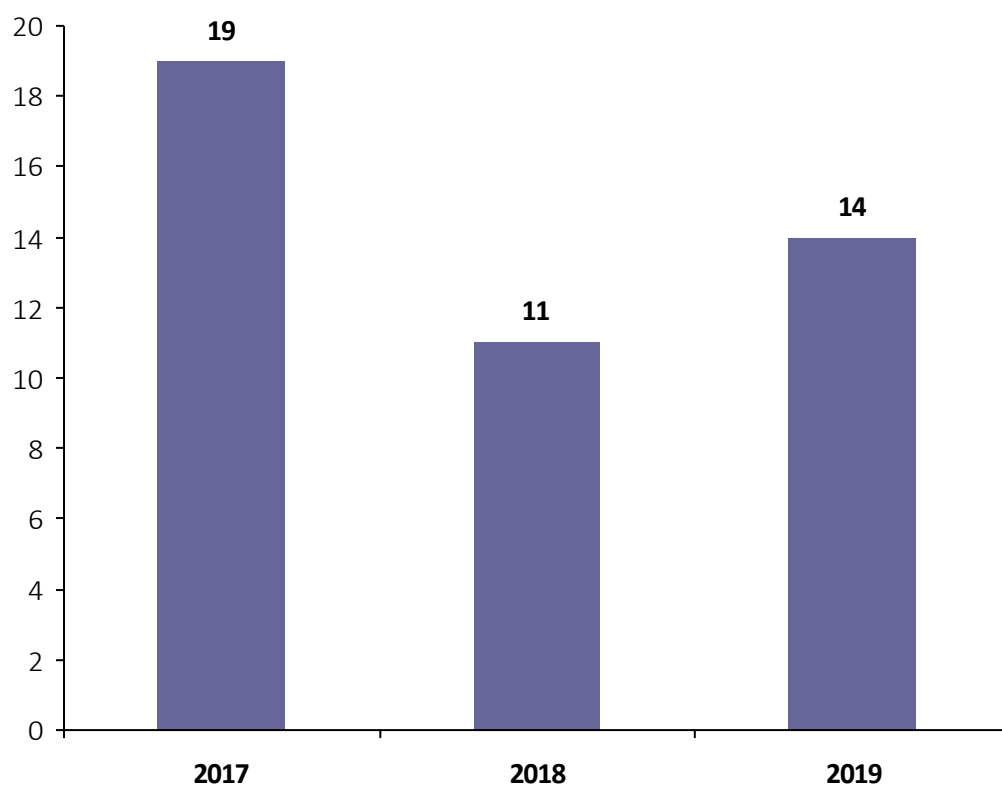
	2017	2018	2019
Kobiety	23	22	23
Mężczyźni	7	3	0
Małoletnie dzieci	3	3	1
RAZEM	33	28	23

Z powyższego zestawienia odczytuje się, że zdecydowanie większy odsetek ofiar przemocy stanowią kobiety, dane odczytane ze statystyk Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Nowe Miasteczko potwierdzają ogólnopolską regułę. Wobec powyższego należy podejmować aktywne działania by ofiary przemocy domowej nie doświadczały lęku, cierpienia, bezsilności, przygnębienia i rozpacz, by ich ciało i psychika nie doznawały ostrych urazów i nie podlegały długotrwałemu procesowi niszczącego stresu i zagrożenia.

Osoby, co do których zachodziło podejrzenie, że są ofiarami przemocy domowej były informowane o przysługujących im uprawnieniach i kierowane do instytucji udzielających specjalistycznego poradnictwa głównie prawnego, psychologicznego i medycznego.

W ok. 50% rodzin, w których diagnozuje się problem przemocy wychowują się małoletnie dzieci. Przemoc wobec dzieci niesie ze sobą dramatyczne skutki zarówno bezpośrednio, jak też dalekosiężne, często niewidoczne w pierwszym kontekście, a jednak prowadzące do stopniowej dezorganizacji psychiki i normalnego funkcjonowania małoletnich ofiar w przyszłości. Potencjał z jakim dziecko przychodzi na świat może zostać zniszczony, a zaburzenia i zakłócenia w zdrowiu i rozwoju fizycznym oraz psychicznym mogą być nieodwracalne.

Wykres 3 - Liczba wszczętych procedur "Niebieskiej Karty" w rodzinach z małoletnimi dziećmi

Wśród diagnozowanych rodzajów przemocy w Gminie Nowe Miasteczko przeważają przemoc psychiczna, bardziej wyrafinowana i trudniejsza do wykrycia, nie pozostawiająca widocznych oznak na ciele ofiary a potencjalny oprawca na zewnątrz gra rolę idealnego partnera oraz przemoc fizyczna, jako najbardziej rozpoznawalny rodzaj krzywdzenia, które może prowadzić do obrażeń fizycznych, a w niektórych przypadkach stanowić zagrożenie życia.

W tabeli nr 3 wskazano dane dotyczące ilości przypadków występowania poszczególnych rodzajów przemocy w okresie od 2017 r. do 2019 r.

Tabela 3 – Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy w okresie od 2017r. do 2019r.

Rodzaj przemocy	2017	2018	2019
Fizyczna	15	7	5
Psychiczna	14	18	17
Ekonomiczna	3	1	1
Seksualna	0	0	0
Zaniedbanie	1	2	1

Osoby, co do których zachodziło podejrzenie, że są sprawcami przemocy domowej byli informowani o konsekwencjach, w tym prawnych stosowania przemocy a także o możliwościach uzyskania wsparcia terapeutycznego.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, bezpośrednio współpracujący ze sprawcami przemocy w rodzinie kierowali sprawców do udziału w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Prowadzone są one w celu powstrzymania osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy i rozwijania umiejętności samokontroli, utrzymywania prawidłowych relacji w rodzinie. Pomagają kształtować umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie oraz uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy. Umożliwiają zdobywanie i pogłębianie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie i zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy. Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych organizowany jest przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli.

4. Adresaci Programu

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, są:

1. ofiary przemocy w rodzinie
 - a. dzieci,
 - b. współmałżonkowie lub partnerzy,
 - c. osoby w wieku senioralnym,
 - d. osoby niepełnosprawne pozostające w zależności od sprawcy,
2. sprawcy przemocy w rodzinie,
3. świadkowie przemocy w rodzinie,
4. przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w razie wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie,
5. społeczność lokalna.

5. Podmioty świadczące pomoc w zakresie przemocy w rodzinie dla osób z terenu Gminy Nowe Miasteczko

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku,
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy,
3. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Komenda Powiatowa Policji w Nowej Soli,
5. Sąd Rejonowy w Nowej Soli,
6. Prokuratura Rejonowa w Nowej Soli,
7. Placówki służby zdrowia w Nowym Miasteczku : Przychodnia Lekarska Betiuk i Kwiatkowski ,
NZOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego Bogumiła Hucko,
8. Placówki oświaty; szkoły i przedszkola prowadzone przez samorząd gminny,
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowej Soli

6. Cele programu i ich realizacja

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach tego Programu mają służyć ochronie rodzin zagrożonych przemocą oraz poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy.

Aby skutecznie zapobiegać problemowi przemocy i niwelować patologiczne zachowania przemocowe należy zbudować wielopoziomowy, spójny system pomocy dla rodzin uwikłanych w przemoc, którego fundamentem będzie aktywizacja zasobów lokalnych a przede wszystkim łatwiejszy dostęp do specjalistów.

Głównym celem niniejszego Programu jest ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Nowe Miasteczko, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizowanie poniżej wskazanych celów operacyjnych:

- **Wsparcie rodzin, w których diagnozowana jest przemoc.**

Sposoby realizacji celu operacyjnego nr 1:

- a) prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których diagnozowana jest przemoc,
- b) udzielanie pomocy rzeczowej i finansowej rodzinom dotkniętym przemocą przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku,
- c) prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw,
- d) oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec sprawców przemocy w rodzinie,
- e) podejmowanie działań w celu zapewnienia pomocy, poradnictwa specjalistycznego oraz wsparcia i bezpiecznego schronienia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

- **Pogłębianie świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie.**

Sposoby realizacji celu operacyjnego nr 2:

- a) podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie poprzez przygotowanie materiałów informacyjnych tj. ulotki, plakaty, broszury i umieszczanie ich w miejscach ogólnie dostępnych,
- b) współuczestnictwo w kampaniach i programach społecznych dotyczących przemocy w rodzinie,
- c) prowadzenie wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Nowe Miasteczko profilaktyki agresji i przemocy m.in. poprzez organizowanie pogadanek na lekcjach wychowawczych.
- d) zajęcia z edukacji społecznej.

- **Poprawa skuteczności podejmowanych działań przez instytucje i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Nowe Miasteczko.**

Sposoby realizacji celu operacyjnego nr 3:

- a) zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Nowe Miasteczko poprzez wypracowanie aktywnej, stałej współpracy placówek oświatowych, służby zdrowia, gminnej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego, kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych, oraz zespołu interdyscyplinarnego,
- b) kontynuowanie wizyt w rodzinach zagrożonych i dotkniętych przemocą przez pracowników socjalnych, przedstawicieli policji i kuratorów sądowych,
- c) profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- d) diagnozowanie, monitorowanie i reagowanie na niepokojące sytuacje mogące świadczyć o występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie.

7. Przewidywane efekty

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026 związany jest z realizowaniem ustawowych zapisów, którego celem jest minimalizowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz jej skutków.

Program ten zakłada konieczność podejmowania aktywnych i kompleksowych działań skupiających się w równej mierze na przeciwdziałaniu przemocy, ochronie ofiar przemocy jak i oddziaływaniach na osoby, które przyjmują postawy agresywne i wykazują zachowania przemocowe co w konsekwencji pozwoli na:

- zmianę postaw społeczności lokalnej,
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowanie w problematykę dotyczącą przeciwdziałania przemocy,
- profilaktykę i edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie poznania skutków stosowania przemocy w rodzinie,
- promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- poszerzenie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doświadczających przemocy,
- wzrost liczby osób zajmujących się profesjonalnie pomocą ofiarom i sprawcom przemocy.

8. Finansowanie Programu

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026 będzie finansowana ze środków budżetu Gminy Nowe Miasteczko, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań Programu.

9. Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

Stały coroczny monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzanie efektywności prowadzonych działań, podejmowanych zadań i sposobów ich realizacji, by w konsekwencji zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie. Ważna jest szybkość reagowania na ujawniane przypadki przemocy w rodzinie, odpowiednie

reagowanie i podejmowanie wszelkich dostępnych działań, by minimalizować przypadki przemocy w rodzinie, łagodzić jej skutki a także podnosić świadomość społeczną w tym zakresie.

Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie do dnia 31 marca roku następnego poprzez prowadzenie statystyk, ich analizę jakościową i ilościową a z realizacji zadań programowych sporządzane będą sprawozdania roczne wg następujących wskaźników:

- liczba osób objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych pracą socjalną,
- liczba przeprowadzonych interwencji,
- liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”,
- liczba spraw zgłoszonych do GKRPA,
- liczba osób, które podjęły udział w oddziaływaniach korekcyjno- edukacyjnych,
- liczba osób w rodzinach objętych oddziaływaniami Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta”.

10. Podsumowanie

Intencją tego programu jest dążenie do integracji i aktywizacji specjalistów i instytucji w obrębie poszczególnych jego zadań w celu skuteczniejszej i kompleksowej pomocy ofiarom z jednoczesnym, pakietem działań, adresowanych do sprawców.

Problemu przemocy w rodzinie nie rozwiąże się w wyniku jednostronnie podjętych działań, np. tylko spotkań z psychologiem lub prawnikiem czy też odseparowaniem sprawcy przemocy. Zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie powinno opierać się na:

- Interdyscyplinarności działań instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem i zapobieganiem problemowi przemocy
- Informowaniu społeczeństwa
- Profesjonalizmie osób pomagających
- Stałym podnoszeniu kwalifikacji osób realizujących działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

W pomocy rodzinom, w których występuje przemoc, jest niezwykle istotne, aby interwencja pociągała za sobą dalsze działania; ważne jest aby odpowiednie służby i instytucje podejmowały dalsze kroki jak najszybciej, zmierzające do trwałego zatrzymania przemocy.

Jeżeli to nie nastąpi to dla osoby krzywdzonej będzie to informacja: tak może być (nic się nie dzieje dalej, nie ma konsekwencji, więc nic takiego strasznego nie zrobiłem/am). Celem pomocy w kryzysie jest rozpoznawanie najpilniejszych potrzeb rodziny (np. zdrowotnych, bytowych, prawnych, psychologicznych, itp.), pomoc w ich zaspokajaniu, oraz budowanie systemu wsparcia dla tej rodziny- zgodnie z potrzebami, w oparciu o odpowiednie służby i instytucje. Pomoc i wsparcie w przypadku przemocy w rodzinie wymaga współpracy wielu służb i specjalistów.